

"כשאני מתכננת בית לזרים, אני חייבת לדעת 'לתרגם אותי לעברית'"

אדריכלים ומעצבי הפנים הישראלים רגילים לבקשות, העדפות והסגנונות האהובים על הלקוח הישראלי. אך מה קורה כשהלקוח לא מכאן ומביא איתו סגנון שונה לחלוטין? אדריכלית ליליאן בן שוהם, שבעצמה עלתה מאורוגוואי, מגלה איך זה עובד

מערכת וואלה! בית ועיצוב / 31/08/2023

אדריכלות ועיצוב ליליאן בן שוהם (צילום: אלעד גונן)

כשתנסו לחשוב על סגנון ישראלי, לא יהיה עיצוב אחד ויחיד שעולה בראשכם. הלקוחות הישראלים נעים על סקלת סגנונות שנוגעת בעיקרה בסגנון מודרני, מינימליסטי, כפרי עם נגיעות תעשייתיות, כך אנחנו רואים ברוב הפרויקטים אותם אנו מסקרים. לכולנו צרכים של מקומות אחסון, העדפות לצבעים ולחומרים מסוימים וכל אחד מצליח להביא את הביטוי שלו בצורה אחרת. אך מה עושים מעצבי פנים שפוגשים בלקוחות שעלו לישראל ורוצים לעצב את ביתם בסגנון ממנו הם מושפעים?

אדריכלות ועיצוב ליליאן בן שוהם (צילום: אלעד גונן)

אדריכלות ועיצוב ליליאן בן שוהם (צילום: אלעד גונן)

אדריכלית ומעצבת הפנים ליליאן בן שוהם שבעצמה עלתה לישראל מאורוגוואי, מספרת לנו על העבודה עם לקוחות תושבי חוץ שעולים לישראל ועל ההבדל בעבודה מול אל מול לקוחות צברים. "אני יודעת בעצמי כמה מאתגר הוא מעבר לארץ חדשה", היא מספרת. "כשעליתי לישראל לפי 26 שנים, התחלתי לחשוב על תכנון הבית האישי שלי. יש הבדל גדול בין מה שמקובל בעיצוב והתכנון הישראלי לבין מה שהכרתי עד אז. הבנתי, למשל, שנושא האירוח אמנם בא לידי ביטוי ברוב הבתים הישראליים, אבל בניגוד לאורוגוואי הוא ממש לא פורמלי. שם לדוגמא, הבתים מתכוננים עם הפרדה בין הסלון לחלל המשפחתי וגם למטבח.

"ההבדלים באו לידי ביטוי במקומות נוספים. אחד הדברים שאהבתי לראות כאן זה את שפע החומרים והסגנונות, את האופציות הרבות ואת שוק העיצוב המפותח בישראל. אלו דברים שלא היו בדרום אמריקה וכמעצבת פנים זה מאוד שימח אותי. בסופו של דבר עיצבתי את הבית שלי בסגנון נקי ובתכנון המאפיין את ישראל, אבל ידעתי לשלב בו גם מאפיינים דרום אמריקאיים כמו נושא החמימות שמקבל ביטוי של ממש".

אדריכלות ועיצוב ליליאן בן שוהם (צילום: אלעד גונן)

אדריכלות ועיצוב ליליאן בן שוהם (צילום: אלעד גונן)

איפה את רואה את ההבדלים באים לידי ביטוי?

"ההבדלים באים לידי ביטוי במקומות רבים, החל מהתייחסות לחלל ועד לבחירת החומרים והפריטים שירכיבו את הבית. כמו במקרה שלי, שהייתי רגילה להפרדה מוחלטת בחללים הציבוריים והמשפחתיים, כך לקוח אחר שלי שעלה גם הוא מדרום אמריקה והעדיף מטבח סגור. הסברתי לו שכדי שיקבל תחושת מרחב נתכנן את המטבח כך שיהיה חצי פתוח וחצי סגור, כשבפועל הוא בחלל הציבורי אבל לא תופס את תשומת הלב.

"המרפסת למשל היא דבר מאוד ייחודי לישראל", היא ממשיכה. "למרפסת יש מקום מאוד משמעותי בתכנון ובעיצוב ואפילו בבחירת הבית, אבל במקומות כמו אירופה המרפסת נחשבת לחלל נפרד מהבית שלא משקיעים בו הרבה. כשהגיע אליי לקוח מצרפת הסברתי לו שבזכות האקלים הישראלי המרפסת הופכת לחלק מחוויית האירוח בבית ואכן עיצבתי מרפסת שמתמזגת עם הסגנון של הבית ויצרנו פינת אירוח נוספת שבמהרה הפכה להיות מקום המפגש המרכזי של הבית".

אדריכלות ועיצוב ליליאן בן שוהם (צילום: אלעד גובן)

האתגר הגדול ביותר שעומד בפני עיצוב פנים לתושבי חוץ או עולים חדשים הוא להצליח לייצר עבורם סביבת מגורים בקווים המאפיינים את העיצוב המקומי ועם זאת להשאיר את הזהות של המקום ממנו הם באים. "לכל לקוח יש את הרצונות, הצרכים וההעדפות שלו. בתחילת הדרך אני מבררת מאיפה הם מגיעים לישראל ויודעת כבר מה ההרגלים והסגנון המאפיין את המקום ממנו הם באו, עליהם הם ירצו לשמור. התכנון והסגנון העיצובי שאני בוחרת משלב בין מאפיינים מקוריים לתרבות ממנה באו.

"גם תהליך העבודה מתנהל בצורה שונה, שכן לקוח זר לא מכיר את השוק הישראלי והוא סומך עליו במאת האחוזים. בנוסף, חלק גדול מהעבודה מול לקוחות זרים מתנהל בשלט רחוק מכיוון שהם לא גרים בישראל. במקרים רבים אנחנו מתחילים את הקשר מרחוק והלקוחות מגיעים בהמשך הדרך או שהם מגיעים לפגישות קריטיות ובחירות שהם רוצים להיות במקום". בן שוהם מציינת כי גם בעבודה מול הלקוחות הזרים יש הבדלים, חלקם מתכננים להעתיק את מגוריהם לישראל וחלקם רוכשים בית שישמש אותם כבית נופש.

אדריכלות ועיצוב ליליאן בן שוהם (צילום: אלעד גונן)

אדריכלית ליליאן בן שוהם (צילום: אלעד גונן)

"גם בחירת רהיטים וחומרים היא שונה מאוד בישראל. לקוחות אמריקאיים ביקשו ממני ריהוט בסגנון אמריקאי - כבד. הם רגילים לריהוט כבד וזה מה שהם חיו איתו כל השנים. כדי להמשיך לתת לאותם לקוחות את התחושה הביתית בחרתי בריהוט כבד למקומות מאוד מסוימים ושילבתי אותו עם אלמנטים אחרים המאזנים ומעדנים אותו. ללקוחה מאירופה שרכשה בית פרטי היה חלום על חיפוי החזית בבריקים, כמו הבית שבו היא גרה עד כה. אבל הבריקים שהיא רצתה היו מאוד בולטים ואפילו גסים והסברתי לה שכדי שהבית ישתלב במרחב הציבורי ולא ירגיש כנטע זר, עלינו לעשות שימוש מעודן יותר בבריקים - וכך אכן היה.

"ללקוחות הזרים יש צרכים מיוחדים ותפיסות תרבותיות ועיצוביות שונות ממה שאנחנו מכירים ומורגלים לו. כשאני מתכננת ומעצבת בית ללקוח לא ישראלי, אני חייבת להיות רגישה לצרכים ולבקשות שלהם ובעצם לדעת 'לתרגם אותם לעברית'. אני מתייחסת לבתים שלהם כבית שמתאים לשינוי הגדול - נותן מענה למקום החדש שאליו הגיעו אבל לא שוכח מהיכן הם באו".